

Súd: Najvyšší správny súd SR
Spisová značka: 3Stk/6/2021
Identifikačné číslo spisu: 4020200066
Dátum vydania rozhodnutia: 27. januára 2022
Meno a priezvisko: JUDr. Zuzana Šabová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSSR:2022:4020200066.1

UZNESENIE

Najvyšší správny súd Slovenskej republiky, v právnej veci žalobcu (sťažovateľ): U. M., O.. X. U. XXXX, V.: F. XX, XXX XX G.; proti žalovanému: Veliteľstvo pozemných síl Ozbromených síl Slovenskej republiky Trenčín, so sídlom Martina Rázusa 7, 911 01 Trenčín; o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia č. VePS-2117-2/2019-PravS zo dňa 4. decembra 2019, v konaní o kasačnej sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sa/11/2020-81 zo dňa 3. mája 2021, takto

rozhodol:

- I. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť žalovaného odmieta.
- II. Žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov konania.

Odôvodnenie

Odôvodnenie

I. Priebeh administratívneho konania a súdneho konania

1. Okresný úrad Nitra rozhodnutím č. OU-NR-OVVS2-2018-014125 zo dňa 1. marca 2018 uznal žalobcu za vinného zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“), ktorého sa dopustil tým, že slovné a fyzicky napadol C.. W. K.Ň., za čo mu uložil podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch sankciu - pokarhanie. Správny orgán následne postúpil spisový materiál Veliteľovi Vojenského útvaru č. 1090 Topoľčany (ďalej aj ako „prvostupňový orgán“).

2. Rozhodnutím č. 1 mb -168-3/2019-PravS zo dňa 24. októbra 2019 (ďalej aj ako „prvostupňové rozhodnutie“) prvostupňový orgán, príslušný na konanie podľa § 151 ods. 2 zákona č. 281/2015 Z. z. o štátnej službe profesionálnych vojakov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej službe profesionálnych vojakov“), § 10 ods. 1 zákona o priestupkoch a podľa čl. 1 služobného predpisu hlavného služobného úradu č. 82/2015 o rozsahu právomocí veliteľa na prejednávanie priestupku uznal žalobcu za vinného zo spáchania priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1

písm. d) zákona o priestupkoch, za ktorý mu v súlade s § 152 ods. 1 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov a podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch uložil sankciu - pokarhanie.

3. Na základe odvolania proti prvostupňovému rozhodnutiu vydal Veliteľ pozemných síl Ozbrojených síl Slovenskej republiky Trenčín (žalovaný) rozhodnutie č. VePS-2117-2/2019-PravS zo dňa 4. decembra 2019 (ďalej len „napadnuté rozhodnutie“), ktorým odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu.

II. Priebeh konania pred správnym súdom

4. Žalobca sa správnou žalobou podanou na Krajskom súde v Nitre (ďalej aj ako „správny súd“) domáhal preskúmania zákonnosti napadnutého rozhodnutia, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu, pričom žiadal, aby správny súd napadnuté rozhodnutie v spojení s prvostupňovým rozhodnutím zrušil.

5. Žalobca v podanej žalobe poukázal na to, že žalovaný nesprávne posúdil vec, keď disciplinárne konanie nezastavil, z dôvodu uplynutia lehôt na konanie. Veliteľ prvej mb. sa o dôvode uloženia disciplinárneho opatrenia dozvedel dňa 26. novembra 2018 a o uložení sankcie rozhodol až 24. októbra 2019, i keď v zmysle § 141 ods. 2 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov o uložení disciplinárneho opatrenia rozhodne veliteľ do dvoch mesiacov odo dňa, keď dôvod na uloženie disciplinárneho opatrenia zistil, alebo sa o ňom najneskôr do jedného roka od spáchania disciplinárneho previnenia dozvedel. Žalobca namietal uplynutie prekluzívnej lehoty, na ktorú veliteľ neprihliadal ani po vznesení námietky. Podľa žalobcu žalovaný nesprávne použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, keď nerozlišoval prekluzívnu a premlčaciu lehotu, keď veliteľovi celkový rámec konania určuje zákon o priestupkoch a na prejednanie konania profesionálneho vojaka sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní. Zároveň právna úprava štátnej služby profesionálnych vojakov neumožňuje príslušnému veliteľovi uložiť profesionálnemu vojakovi povinnosť uhradiť trovy konania v disciplinárnom konaní pri prejednávaní priestupku z dôvodu, že ustanovenia všeobecného zákona o priestupkoch sa na profesionálneho vojaka nevzťahujú. Ak by sa vzťahovali, potom by žalovaný spôsobil závažnú procesnú vadu konania, ktoré mohlo mať za následok vydanie nezákonného rozhodnutia, lebo nedal účastníkovi konania možnosť, aby mohol svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia a uplatniť si svoje návrhy, čím došlo k porušeniu § 3 ods. 2, § 9 ods. 1, § 18 ods. 3, § 32 ods. 1, § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

6. Žalobca mal za to, že profesionálnemu vojakovi musí byť pred uložením disciplinárneho opatrenia daná možnosť vyjadriť sa k veci a navrhovať dôkazy, najmä vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia o odvolaní a uplatniť si svoje návrhy, čím došlo k porušeniu § 142 ods. 1 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov. Žalovaný v rámci odvolacieho konania vychádzal z listinných dôkazov, ktoré žalobcovi neboli známe, pričom o ich existencii sa dozvedel až z napadnutého rozhodnutia. Podľa žalobcu pred uložením disciplinárneho opatrenia musí byť objektívne zistený skutočný stav veci a žalovaný ani prvostupňový orgán sa tým neriadili, keďže žalobcu nevyzvali na predloženie dôkazov. Administratívny spis obsahuje podanie proti poškodeným a žalovaný ani prvostupňový orgán si nezaobstarali rozhodnutia v týchto konaniach, neodstránili rozpor svedeckých výpovedí, nevykonali miestne šetrenie ani znalecké dokazovanie o žiadny nový podklad rozhodnutia, ktorým by bol objektívne zistený skutkový stav veci.

7. K správnej žalobe sa vyjadrilo Ministerstvo obrany Slovenskej republiky, ktoré podľa § 2 ods. 6 zákona č. 321/2002 Z. z. o ozbrojených silách Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v konaní pred súdmi vo veciach ozbrojených síl zastupuje štát. Podľa žalovaného konanie žalobcu, za

ktoré bol uznaný vinným je priestupkom podľa § 49 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch a nie disciplinárnym previnením. Zákonodarca v zákone o štátnej službe profesionálnych vojakov jednoznačne vymedzil oba tieto právne inštitúty a žalobca sa v prípade svojej námietky uplynutia lehôt na prejednanie priestupku snaží tieto pojmy zamieňať a prezentovať ich ako rovnocenné, prípadne totožné, a to za účelom rovnakej aplikácie lehôt na ich prejednanie. Zodpovednosť za priestupok a za disciplinárne previnenie možno pokrýva obdobné konanie, no jednoznačne voči rozdielnym subjektom, čoho dôkazom je i odlišná právna úprava procesov ich prejednaní. Vzhľadom na ustanovenie § 152 ods. 5 zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov, podľa ktorého možno priestupok prejednať a uložiť zaň sankčné opatrenie najneskôr do dvoch rokov od spáchania priestupku a na skutočnosť, že konanie žalobcu voči poškodenému je priestupkom, za ktorý bol žalobca uznaný vinným možno konštatovať, že prejednanie priestupku žalobcu bolo vykonané v zákonnej lehote.

8. Vo vzťahu k námietke žalobcu o nezákonnom uložení povinnosti uhradiť trovy konania žalovaný uviedol, že pri prejednaní priestupku v zmysle § 79 ods. 1 zákona o priestupkoch nie je možnosť ale povinnosť uložiť občanovi, ktorý bol uznaný za vinného z priestupku uhradiť trovy konania v príslušnej výške. Žalovaný ďalej uviedol, že v konaní o odvolaní nemá odvolací orgán povinnosť oboznámiť odvolateľa s podkladmi na rozhodnutie o odvolaní a nemá ani povinnosť vyzvať odvolateľa na vyjadrenie sa k podkladom na rozhodnutie. Žalobca zjavne nadobudol mylný dojem, že ak mu bolo v priebehu prvostupňového konania umožnené vyjadriť sa k podkladu na rozhodnutie, tak mu toto právo patrí aj konaní o odvolaní. Odvolacie konanie je podanie, ktoré preskúmava prvostupňové rozhodnutie a nenahrádza prvostupňové konanie.

9. Žalovaný mal za to, že v priebehu priestupkového konania bolo jednoznačne preukázané naplnenie skutkovej podstaty priestupku žalobcu, a teda žalobca neunesol dôkazné bremeno pri tvrdení o primeranej obrane na zastavenie útoku. Žalobca ani v priebehu odvolacieho konania nepredložil dôkazy o ktorých tvrdil aj v podanej žalobe, že existujú a že nimi disponuje, a to najmä videozáznam, ktorý by preukazoval iný priebeh deja ako bol preukázaný v priestupkovom konaní. Žalobca nemal odňatú možnosť preukazovať svoje tvrdenia riadnymi dôkazmi. Žalovaný trval na tom, že prvostupňový orgán dostatočne odôvodnil výrok svojho rozhodnutia a že v priebehu vlastného posúdenia konania neboli zistené žiadne dôvody, ktoré by podmieňovali zmenu kvalifikácie konania žalobcu alebo zmenu v osobe, ktorá bola uznaná za vinnú zo spáchania prejednávaneho priestupku. Z uvedených dôvodov žalovaný navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

10. V replike k vyjadreniu žalovaného žalobca zotrval na svojej argumentácii. Žalovaný nerozlišuje premlčanie a preklúziu, pretože prekluzívna lehota podľa osobitného predpisu dva mesiace veliteľovi v prejednávanej veci začala plynúť 26. novembra 2018, kedy sa dozvedel o podozrení spáchania priestupku takým spôsobom, že mu bola priestupková vec doručená. Je irelevantné, že premlčacia lehota pri spáchaní priestupku podľa osobitného predpisu je dva roky, keď preklúzia uplynula pred rozhodnutím o uložení disciplinárneho opatrenia vo veci a prihliada sa na ňu z úradnej povinnosti. Podľa žalobcu zákon o štátnej službe profesionálnych vojakov nedefinuje veliteľovi povinnosť ani možnosť uložiť profesionálnemu vojakovi uhradiť trovy konania. Podľa žalobcu bolo rozhodnutie nedostatočne zdôvodnené, vzhľadom na okolnosti, za ktorých bolo spáchané, jeho následky, mieru zavinenia a z toho dôvodu je nepreskúmateľné.

11. Krajský súd v Nitre (ďalej aj ako „správny súd“) ako vecne a miestne príslušný súd na konanie v predmetnej veci preskúmal napadnuté rozhodnutie a postupom podľa § 190 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „SSP“) žalobu ako nedôvodnú zamietol. V predmetnej veci bolo úlohou súdu posúdiť zákonnosť rozhodnutia a postupu žalovaného ako i správnosť jeho právnych záverov v priestupkovom konaní o uznaní žalobcu vinným zo spáchania priestupku voči občianskemu spolunažívaniu.

12. Správny súd mal za preukázané, že prejednanie priestupku žalobcu bolo vykonané v zákonnej lehote. K námietke žalobcu, že nemal možnosť v priebehu odvolacieho konania vyjadriť sa k podkladu

rozhodnutia správny súd uviedol, že v konaní o odvolaní nemá odvolací orgán povinnosť oboznámiť odvolateľa s podkladmi na rozhodnutie o odvolaní a súčasne nemá ani povinnosť vyzvať odvolateľa na vyjadrenie sa k podkladom na rozhodnutie. V priebehu priestupkového konania bolo jednoznačne preukázané naplnenie skutkovej podstaty priestupku proti občianskemu spolunažívaniu podľa § 49 ods. 1 písm. d) priestupkového zákona formou drobného ublíženia na zdraví. Žalobca neunesol dôkazné bremeno pri tvrdení o primeranej obrane na zastavenie trvajúceho útoku a nepredložil žiadne dôkazy o skutočnostiach, na ktoré poukázal v žalobe. Správny súd mal za to, že žalovaný a prvostupňový orgán dodržali všetky hmotnoprávne a procesné podmienky na prejednanie priestupku, rozhodnutie žalovaného je náležite zdôvodnené a obsahuje všetky formálne náležitosti.

III. Kasačná sťažnosť

13. Proti rozsudku Krajského súdu v Nitre podal žalobca (sťažovateľ) v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť podľa § 440 ods. 1 písm. g) SSP a navrhol, aby kasačný súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil správne súdu na ďalšie konanie alebo aby zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného a prvostupňového orgánu a vec vrátil Veliteľovi 1. mechanizovanej brigády Topoľčany na ďalšie konanie.

14. Podľa sťažovateľa nesprávnosť právneho posúdenia spočíva v posúdení druhu žaloby a nezohľadnení právnej sily platných a účinných právnych predpisov. V predmetnej veci ide o konania v správnej žalobe v sociálnych veciach podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP. Podľa obsahu podania mal krajský súd právnu vec posudzovať ako žalobu v sociálnych veciach. Svojou povahou prejednávaná vec kumulatívne nenapĺňa ustanovenie § 194 SSP a správny súd toto určenie nemôže prekročiť, keďže vo veci nerozhodoval orgán verejnej správy definovaný v § 4 SSP. V predmetnej veci zákonodarca druh žaloby explicitne vymedzil ustanovením § 199 ods. 1 písm. g) SSP, podľa ktorého sa sociálnymi vecami na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie nadriadeného určeného podľa osobitného predpisu. Keďže ide o konanie o správnej žalobe v sociálnych veciach má sťažovateľ za to, že v konaní o kasačnej sťažnosti nemusí byť zastúpený advokátom.

15. Za nesprávne právne posúdenie považuje sťažovateľ to, že správny súd vec posudzoval podľa zákona o priestupkoch a nie podľa zákona o štátnej službe profesionálnych vojakov. V predmetnej veci išlo o výkon disciplinárnej právomoci podľa osobitného predpisu a uloženie sankcie za konanie, ktoré má znaky priestupku, na ktoré sa aplikuje procesný postup rozkazného a disciplinárneho konania, v ktorých sa uvádza označenie „disciplinárne previnenie“. Použitie zákona o priestupkoch sa na profesionálneho vojaka môže aplikovať len v rozsahu § 11 až § 20 zákona o priestupkoch, alebo za podmienky vymedzenej v § 10 ods. 2 zákona o priestupkoch. Pre účely priestupkového zákona nie je možné považovať za občanov osoby podliehajúce vojenskej disciplinárnej právomoci. Vo vzťahu k vymedzeniu prekluzívnej a premlčacej lehoty sťažovateľ zopakoval svoje vyjadrenia, ktoré uviedol v žalobe a v replike k vyjadreniu žalovaného.

16. K výroku správneho súdu o priznaní práva na náhradu trov konania sťažovateľ uviedol, že žalovanému nevznikli, tak ako nevznikli veliteľom pri výkone disciplinárnej právomoci podľa osobitného predpisu. Ani z tohto dôvodu nemôže byť sťažovateľovi, ako profesionálnemu vojakovi, uložená povinnosť nahradiť trovy konania. Sťažovateľ tiež poukázal na to, že podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky má každý právo, aby sa jeho vec prerokovala v jeho prítomnosti. V tejto súvislosti sťažovateľ poukázal na rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva zo dňa 13. januára 2015 v právnej veci Trančíková proti Slovenskej republike (sťažnosť č. 17127/12), v zmysle ktorého požiadavka, aby účastníci súdneho konania mali možnosť dozvedieť sa o všetkých predložených dôkazoch alebo vyjadreniach podaných v ich veci a vyjadriť sa k nim sa vzťahuje na odvolacie konanie rovnako ako na prvostupňové konanie, a to napriek skutočnosti, že odvolanie nemusí vyvolať žiadnu novú argumentáciu.

17. Podľa sťažovateľa sa správny súd vo svojom rozhodnutí nevysporiadal s: (I) výpoveďou svedkyne, ktorá vyvracala tvrdenia oznamovateľa; (II) námietkou, že veliteľ nepreukázal úmysel, čo je elementárna podmienka pre posúdenie konania, ktoré má znaky priestupku, pričom dôkazné bremeno je na strane veliteľa; (III) nepreskúmateľnosťou napadnutého rozhodnutia z dôvodu nedostatočného zdôvodnenia povahy disciplinárneho previnenia, okolností za ktorých bolo spáchané, následky, mieru zavinenia a na doterajší postoj sťažovateľa k plneniu služobných povinností; (IV) námietkou, že v prejednávanej veci vzhľadom na priebeh udalostí nebolo možné uložiť prísnejšie opatrenie ako pokarhanie.

18. Krajský súd v Nitre postupom podľa § 97 v spojení s § 449 ods. 1 a 2 SSP vydal uznesenie zo dňa 28. júla 2021, ktorým vyzval žalobcu, aby v lehote 20 dní od doručenia tohto uznesenia predložil plnomocenstvo, ktorým splnomocnil advokáta, príp. advokátsku kanceláriu na jeho zastupovanie v konaní o kasačnej sťažnosti proti rozsudku Krajského súdu v Nitre č. k. 23Sa/11/2020-81 zo dňa 3. mája 2021. Správny súd mal za to, že pre splnenie procesných podmienok je potrebné, aby bol žalobca v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom (advokátskou kanceláriou), hoci v prípade konaní vo veciach správneho trestania sa v konaní pred prvostupňovým súdom nejedná o povinné zastúpenie, v prípade konania o kasačnej sťažnosti už táto výnimka neplatí. Správny súd zároveň poučil žalobcu o tom, že ak v stanovenej lehote nebude súdu predložené plnomocenstvo na zastupovanie v konaní, je to dôvod na odmietnutie kasačnej sťažnosti kasačným súdom.

19. K tomuto uzneseniu sa vyjadril sťažovateľ, podľa ktorého pri podaní kasačnej sťažnosti v danej veci ide o prípad podľa § 449 ods. 2 písm. b) SSP, a teda nemusí byť pred kasačným súdom povinne zastúpený. V prejednávanej veci išlo o výkon disciplinárnej právomoci veliteľa (nadriadeného) podľa osobitného predpisu a uloženie sankcie za konanie, ktoré má znaky priestupku, čím sú naplnené podmienky konania o správnej žalobe v sociálnych veciach podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP. Vyžadovanie zastúpenia advokátom v konaní o predmetnej kasačnej sťažnosti by bolo porušením procesného práva sťažovateľa, čoho následkom by bolo odmietnutie spravodlivosti.

IV. Posúdenie kasačným súdom

20. Najvyšší správny súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší správny súd“ alebo „kasačný súd“) konajúc ako súd kasačný zistil, že kasačná sťažnosť bola podaná včas (§ 443 ods. 1 SSP), oprávnenou osobou (§ 442 ods. 1 SSP), má predpísané náležitosti (§ 57 SSP a § 445 SSP) a smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému je prípustná.

21. Podľa § 449 ods. 1 SSP musí byť sťažovateľ v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom.

22. Podľa § 459 písm. d) SSP kasačný súd uznesením odmietne kasačnú sťažnosť ako neprípustnú, ak nie sú splnené podmienky podľa § 449 SSP upravujúce okolnosti povinného zastúpenia kasačného sťažovateľa advokátom.

23. V predmetnej veci kasačný súd skúmal otázku, či sa na daný prípad vzťahuje § 199 ods. 1 písm. g) SSP, a teda či ide o preskúmavanie rozhodnutia súvisiaceho so sociálnou vecou profesionálneho vojaka, kedy v konaní pred kasačným súdom existuje výnimka z povinnosti zastúpenia advokátom podľa § 449 ods. 2 písm. b) SSP.

24. Kasačný súd mal na základe spisu za preukázané, že správna žaloba smerovala proti rozhodnutiu žalovaného, ktorým žalovaný zamietol odvolanie sťažovateľa a potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu o uložení sankcie za priestupok. V danej veci je preto nespochybniteľné, že sa jedná o konanie o správnej žalobe vo veci správneho trestania podľa § 6 ods. 2 písm. b) SSP. V konaní pred správnym súdom sa na sťažovateľa síce vzťahovala výnimka z povinnosti právneho zastúpenia podľa § 49 ods. 2 písm. b) SSP, no táto výnimka sa už nevzťahuje na konanie o kasačnej sťažnosti, kedy zákon

explicitne stanovuje, že sťažovateľ musí byť zastúpený advokátom. Aj samotná kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Výnimku z povinnosti právneho zastúpenia (§ 449 ods. 2 písm. b) SSP), na ktorú sa sťažovateľ odvoláva, nie je možné v jeho prípade aplikovať. V prejednávanej veci mal kasačný súd za preukázané, že správny súd konal o správnej žalobe vo veciach správneho trestania a zo žiadnych písomností v spise nevyplýva, že by sa na sťažovateľa vzťahovala akákoľvek výnimka z povinného zastúpenia advokátom. V tejto súvislosti kasačný súd dodáva, že námietku týkajúcu sa druhu správnej žaloby sťažovateľ neuviedol v konaní pred správnym súdom, ale až v kasačnej sťažnosti.

25. Sťažovateľ sa mylne domnieva, že v danom prípade ide o konanie o správnej žalobe v sociálnych veciach podľa § 6 ods. 2 písm. c) SSP. Námietka sťažovateľa, podľa ktorej zákonodarca v § 199 ods. 1 písm. g) SSP vymedzil, že sociálnymi vecami na účely tohto zákona sú prípady, kedy rozhoduje nadriadený podľa osobitného predpisu, neobstojí.

26. Najvyšší správny súd sa stotožňuje s právnym názorom, že Správny súdny poriadok neobsahuje legálnu definíciu sociálnych vecí. Ust. § 199 ods. 1 SSP vymedzuje, čo sa rozumie sociálnymi vecami prostredníctvom výpočtu orgánov verejnej správy, ktoré o sociálnych veciach rozhodujú. Ako sa uvádza v dôvodovej správe, tento spôsob bol zvolený vzhľadom na pomerne často sa meniacu právnú úpravu v sociálnych veciach. Zároveň sa však v dôvodovej správe uvádza cit: „Špeciálna úprava konania vo veciach sociálnych bola predkladateľom zvolená vzhľadom na osobitnú problematiku sociálnych vecí, najmä dávkových vecí dôchodkového poistenia a zabezpečenia, ako aj s prihliadnutím na zrušenie tretej hlavy piatej časti OSP, <<https://www.aspi.sk/products/lawZ./X/XXXXXX/X/asp%XXXXA/XX/XXXX%XXZb.>> aby bolo dôsledne garantované rešpektovanie čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a tiež požiadavka rešpektovania zásad uplatňovaných pri realizácii sociálnych práv, vyplývajúca z medzinárodných dohovorov. Konanie v sociálnych veciach sa týka sociálneho poistenia vrátane sociálneho zabezpečenia ozbrojených zložiek, zdravotného poistenia, štátnych sociálnych dávok a sociálnej pomoci, zdravotnej starostlivosti a zdravotného poistenia a služieb zamestnanosti. Z hľadiska vymedzenia okruhu právnych vzťahov, ktoré by podliehali prieskumu v správnom súdnictve v sociálnych veciach, treba za verejnoprávne sociálne poistenie (dôchodkové aj nemocenské) považovať každý typ sociálneho poistenia, ktoré štát vyhlasuje za povinné, alebo v ktorom účasť na tomto poistení nariaďuje, alebo u ktorého ručí za nároky a dávky z neho vyplývajúce.“

27. Rovnako sa aj odborná spisba zhoduje na tom, že na účel konania podľa tretej hlavy tretej časti Správneho súdneho poriadku vymedziť sociálne veci jednak podľa ich povahy (obsahu) a jednak podľa orgánov verejnej správy, ktoré o nich rozhodujú. Konanie o žalobe v sociálnych veciach sa týka sociálneho poistenia vrátane sociálneho zabezpečenia ozbrojených zložiek, zdravotného poistenia, štátnych sociálnych dávok a sociálnej pomoci, zdravotnej starostlivosti a zdravotného poistenia a služieb zamestnanosti, pričom Ministerstvo obrany SR riadi a kontroluje sociálne zabezpečenie vojakov. (BARICOVÁ, J.; FEČÍK, M.; ŠTEVČEK, M.; FILOVÁ, A. a kol.: Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava: C. H. Beck, 2017, str. 1032-1035).

28. Podobne uvádzajú aj HANZELOVÁ, I.; RUMANA I.; ŠINGLIAROVÁ I.: Správny súdny poriadok. Komentár. Bratislava: Wolters Kluwer, 2016 cit.: „Za konanie v sociálnych veciach považujeme teda nielen preskúvanie rozhodnutí Sociálnej poisťovne v dávkových a nedávkových veciach sociálneho poistenia, ale aj preskúvanie rozhodnutí orgánov, ktoré rozhodujú vo veciach sociálneho zabezpečenia príslušníkov ozbrojených zložiek, dôchodkových nárokov vyplývajúcich zo štátnoslužobných vzťahov, osobitných vzťahov sudcov a prokurátorov, ale aj z nárokov zo zdravotného poistenia a zdravotnej starostlivosti, štátnych sociálnych dávok a dávok sociálnej pomoci a služieb zamestnanosti, bez ohľadu na to, či o nich rozhodujú ústredné orgány štátnej správy, územné orgány štátnej správy či orgány územnej samosprávy.“

29. Možno uzavrieť, že špeciálna úprava konania vo veciach sociálnych bola zákonodarcom zvolená vzhľadom na osobitnú problematiku sociálnych vecí, najmä dávkových vecí dôchodkového poistenia a zabezpečenia, v ktorých je potrebné chrániť aj oprávnené záujmy fyzických osôb ako tzv. slabšieho

účastníka konania. Vychádzajúc z tohto účelu treba na ust. 199 ods. 1 písm. g) SSP, ktorého sa dovoľáva sťažovateľ, nahliadať tak, že nie každé rozhodovanie Ministerstva obrany Slovenskej republiky, ministra obrany Slovenskej republiky a nadriadeného určeného podľa osobitného predpisu je rozhodovaním v sociálnych veciach, ale iba také, ktoré sa vecne týka sociálneho zabezpečenia vojakov. Z obsahu posudzovanej veci je zrejmé, že prípad sťažovateľa sa netýka jeho sociálneho zabezpečenia, ale potrestania.

30. V správnej žalobe sťažovateľ tvrdil, že napadnuté rozhodnutie malo pravdepodobne vplyv na jeho odmeňovanie ešte pred jeho právoplatnosťou. Konanie o správnej žalobe vo veciach správneho trestania však nie je možné automaticky spájať s konaním, ktoré sa týka služobného pomeru profesionálneho vojaka. Ak má sťažovateľ za to, že bol ukrátený na svojich právach vyplývajúcich zo služobného pomeru, môže sa nápravy domáhať na to určeným postupom.

31. Ako už bolo vyššie uvedené, kasačný súd mal prostredníctvom poučenia obsiahnutého v napadnutom rozsudku a v uznesení Krajského súdu v Nitre zo dňa 28. júla 2021 za preukázané, že sťažovateľ bol riadne poučený o povinnom zastúpení advokátom, vrátane povinnosti spísania kasačnej sťažnosti advokátom. Sťažovateľ nie je v kasačnom konaní zastúpený advokátom a ani na výzvu Krajského súdu v Nitre nepredložil plnomocenstvo na zastupovanie, pričom sa na neho nevzťahuje výnimka, ktorá by mu umožnila nesplnenie tejto povinnosti. Zároveň kasačná sťažnosť nebola spísaná advokátom, čo má za následok odmietnutie kasačnej sťažnosti ako neprípustnej podľa § 459 písm. d) SSP.

32. K rovnakému záveru dospel aj Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej aj ako len „ústavný súd“) v uznesení z 13. apríla 2021 sp. zn. I. ÚS 152/2021 v bodoch 14 - 16 tento súd uviedol, že podľa § 450 SSP je krajský súd oprávnený sťažovateľa vyzvať na odstránenie väd, a to len v prípade kumulatívneho splnenia podmienok, a to ak sťažovateľ nie je v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom a o povinnosti zastúpenia nebol riadne poučený. Krajský súd [...] využil postup podľa § 450 SSP, a to napriek tomu, že [tu bolo poučenie o] povinnosti v zmysle § 449 SSP o povinnom zastúpení advokátom. Krajský súd reagoval postupom [...] takým, ktorým nad rámec jeho zákonnej povinnosti v zmysle § 450 ods. 1 SSP uprednostnil materiálnu ochranu sťažovateľských práv v predmetnom konaní, uchrániac ju tak od odmietnutia kasačnej sťažnosti ako neprípustnej v zmysle § 459 ods. d) SSP.

33. K rovnakému záveru dospel aj Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach, napríklad uznesenie sp. zn. 6 Sžk 27/2017 zo 17. apríla 2019 a uznesenie sp. zn. 10 Asan 13/2017 z 9. augusta 2017, ktoré bolo podrobené aj kontrolou ústavnosti, pričom ústavný súd uznesením sp. zn. II. ÚS 271/2018 z 12. júna 2018 ústavnú sťažnosť odmietol. Ústavný súd v bode 21 daného uznesenia skonštatoval nasledovné: „Pretože v prípade sťažovateľa je zrejmé, že sťažovateľ napriek riadnemu poučeniu nesplnil podmienku prípustnosti kasačnej sťažnosti podľa § 449 SSP, nemožno dospieť k záveru o tom, že jej odmietnutie najvyšším súdom z tohto dôvodu by mohlo zakladať porušenie sťažovateľom označených práv. Najvyšší súd v napadnutom uznesení ústavne akceptovateľným spôsobom posúdil splnenie podmienok, za ktorých môže o kasačnej sťažnosti konať. Podľa názoru ústavného súdu nemožno napadnuté uznesenie najvyššieho súdu považovať za neodôvodnené. Ústavný súd nezistil ani žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu, t. j. taký, ktorý by nemal oporu v zákone.“

34. Z vyššie uvedených dôvodov kasačný súd postupom podľa § 459 písm. d) SSP kasačnú sťažnosť ako neprípustnú odmietol.

35. O trovách kasačného konania rozhodol kasačný súd podľa § 467 ods. 1 SSP v spojení s § 170 písm. a) SSP.

36. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho správneho súdu SR pomerom hlasov 3:0 (§ 463 SSP v spojení s § 139 ods. 4 SSP).

Poučenie :

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.